

**NADZORNI ODBOR
OBČINE LOŠKA DOLINA
Cesta Notranjskega odreda 2
Stari trg pri Ložu**

Številka: 900-3/2023-56

Datum: 26. 9. 2023

**OBČINA LOŠKA DOLINA
Cesta Notranjskega odreda 2
Stari trg pri Ložu**

Matjaž Antončič, župan

**JP KOMUNALA CERKNICA d.o.o.
Notranjska cesta 44
1380 Cerknica**

Peter Nelec, direktor

POROČILO O IZVEDBI NADZORA

nad izvajanjem javne službe pokopališke in pogrebne dejavnosti JP Komunala Cerknica za
Občino Loška dolina

1. Nadzorni odbor v sestavi:

- Suzana Bavec, predsednica nadzornega odbora
- Boris Sterle, član
- Metka Ravšelj, članica
- Gorazd Cimprič, član
- Marjetka Troha, članica

2. Prisotni strokovni delavci:

- Anton Kranjc, direktor JP Komunala Cerknica, d.o.o.
- Tina Urh, vodja finančno računovodskega sektorja
- Katarina Vavtar Kovač, vodja komunalnega sektorja (pojasnjevanje preko e-pošte)
- Danica Zrim, višja svetovalka za družbene dejavnosti Občine Loška dolina

3. Izvedenec: /

4. Ime nadzorovanega organa

- JP Komunala Cerknica d.o.o., Notranjska cesta 44, 1380 Cerknica
Odgovorna oseba: Anton Kranjc, direktor do 20. 9. 2023 in Peter Nelec, direktor od 21. 9. 2023 dalje
- Občina Loška dolina, Cesta Notranjskega odreda 2, 1386 Stari trg pri Lož
Odgovorna oseba: Matjaž Antončič, župan

5. Čas in kraj nadzora:

- 27. 6. 2023 na sedežu JP Komunala Cerknica d.o.o., Notranjska cesta 44, 1380 Cerknica – prisotna Gorazd Cimprič in Marjetka Troha, člana NO OLD
- pojasnjevanje preko e-pošte 7. 7. 2023 (JP Komunala Cerknica)
- 18. 7. 2023 na sedežu Občine Loška dolina, Cesta Notranjskega odreda 2, 1386 Stari trg pri Ložu – prisotna Troha Marjetka, članica NO OLD

OSNOVNI PODATKI O NADZORU:

Pravna podlaga za izvedbo nadzora

Na podlagi 32. člena Zakona o lokalni samoupravi, 41. člena Statuta občine Loška dolina, 12., 13., 17. in 18. člena Poslovnika Nadzornega odbora občine Loška dolina ter na podlagi letnega programa dela za leto 2023 Nadzornega odbora Občine Loška dolina, je Nadzorni odbor Občine Loška dolina na 4. seji, dne 23. 5. 2023, sprejel sklep o izvedbi nadzora nad izvajanjem javne službe pokopališke in pogrebne dejavnosti JP Komunala Cerknica d.o.o. za Občino Loška dolina. Za ta namen in cilj je bil pravočasno poslan sklep o nadzoru, št: 900-3/2023-15 z dne 23. 5. 2023, takratnemu direktorju JP Komunala Cerknica d.o.o., Antonu Kranjcu in županu Občine Loška dolina, Matjažu Antončiču.

Nadzorni odbor je pri nadzoru temeljil na Zakonu o gospodarskih javnih službah (ZGJS), Zakonu o pogrebni in pokopališki dejavnosti (ZPPDej), Zakonu o vojnih grobiščih (ZGV), Odloku Občine Loška dolina o pokopališki in pogrebni dejavnosti in urejanju pokopališč ter Letnem poročilu JP Komunala Cerknica d.o.o. (v nadaljevanju JP Komunala Cerknica) za leto 2022.

UVOD

Na podlagi 3. člena ZPPDej je pogrebna dejavnost **obvezna občinska gospodarska javna služba**, ki zajema zagotavljanje 24-urne dežurne službe, prevoz, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba. Prav tako **mora** občina zagotavljati pokopališko dejavnost z upravljanjem in urejanjem pokopališč.

Občina Loška dolina je 19. 2. 2015 sprejela Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti in urejanju pokopališč, ki je opravljanje te gospodarske javne službe prenesla v upravljanje javnem podjetju Komunala Cerknica. Občinski svet je 23. 12. 2015 sprejel tudi Sklep o potrditvi

cen pogrebnih in pokopaliških storitev. Tako od 1. 1. 2016, ko sta Odlok in Sklep Občine Loška dolina stopila v veljavo, JP Komunala Cerknica v naši občini opravlja pogrebno in pokopališko dejavnost, vzdržuje pokopališča, skrbi za kataster grobov in evidenco pokopov ter zaračunava letno grobarino za najem grobov. Ker JP Komunala Cerknica ne razpolaga s kapacitetami za opravljanje pogrebnih storitev, je izvajanje predala podizvajalcu AVE d.o.o., Prigorica 36, 1331 Dolenja vas, pokopališke storitve pa opravlja sama. Od 1. 3. 2023 pa pogrebne storitve izvaja nov izvajalec - Robert Novak s.p., Reber 2a, 8360 Žužemberk.

15. 10. 2016 je bil sprejet nov Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti (ZPPDej), ki v 63. členu določa, da morajo občine v roku enega leta svoje koncesijske pogodbe in lokalne odloke uskladiti s tem zakonom. JP Komunala Cerknica je Občino Loška dolina (19. 11. 2021) pozvala k uskladitvi zakonodaje z veljavnim Zakonom, vendar to Občina Loška dolina ni naredila.

JP Komunala Cerknica je občinski upravi predlagala, da ob uskladitvi občinskega odloka določi ustrezno usposobljenega izvajalca in mu podeli koncesijo za opravljanje pogrebne dejavnosti, kar bi bilo u skladu s 6. členom ZGJS. Po novem ZPPDej je namreč pogrebna dejavnost postala tržna dejavnost, kar pomeni, da lahko pogrebne storitve za končnega naročnika izvaja katerokoli podjetje, ki izpolnjuje pogoje določene z zakonom.

Namen in cilj nadzora je izvajanje pokopališke in pogrebne dejavnosti v Občini Loška dolina, zlasti izbor novega podizvajalca pogrebnih dejavnosti.

Osnutek poročila nadzora št. 900-3/2023-24, nad izvajanjem javne službe pokopališke in pogrebne dejavnosti JP Komunala Cerknica za Občino Loška dolina je bil posredovan obema nadzorovanima osebama. Na naveden osnutek je župan občine Loška dolina podal Odzivno poročilo št. 900-3/2023-27, odzivnega poročila s strani JP Komunala Cerknica nismo prejeli.

UGOTOVITVENI DEL

Na uvodnem sestanku, 27. 6. 2023, in po naknadni pridobitvi pojasnil preko e-pošte, 7. 7. 2023, je JP Komunala Cerknica podala pojasnila, da je bila konec leta 2015 sklenjena pogodba za izvajanje pogrebnih dejavnosti v občini Loška dolina, št. 32/2015, z AVE d.o.o., Prigorica 36, 1331 Dolenja vas, za obdobje enega leta (2016). Pogodba se je vsako leto podaljševala z aneksi za vsako nadaljnje enoletno obdobje.

V oktobru 2022 je JP Komunala Cerknica prejela od družbe AVE, d.o.o. prekinitve pogodbe zaradi odhoda v pokoj z datumom prekinitve 30. 11. 2022. Ker JP Komunala Cerknica ni uspela pravočasno pridobiti novega izvajalca za izvajanje pogrebne dejavnosti v občini Loška dolina, se je z AVE d.o.o. dogovorila za podaljšanje, torej za izvajanje do 28. 2. 2023.

JP Komunala Cerknica je Občino Loška dolina obvestila o odpovedi in prekinitvi pogodbe, saj sama ne razpolaga z ustrezno opremo in kadrom za izvajanje pogrebnih storitev. JP Komunala Cerknica je nemudoma začela s preverbo trga in iskanjem novih izvajalcev. Podjetji Komunala Ribnica d.o.o., Goriča vas 11, 1310 Ribnica in Komus d.o.o., Jeršice 3, 6230 Postojna nista bili zainteresirani za prevzem pogrebnih dejavnosti, podjetje Pietas Zrimšek & Co., d.n.o., Dolenja vas 87 b, 1380 Cerknica pa ne razpolaga z zadostnimi kapacitetami. Glede na povprečno letno število pogrebov v občini Loška dolina pogrebne storitve za izvajalce pogrebnih storitev niso rentabilna dejavnost.

Minimalni pogoji za izbiro novega izvajalca pogrebne dejavnosti so določeni v 7. členu ZPPDej, in sicer:

- registracija za opravljanje pogrebne dejavnosti in ustanovitveni akt,
- najmanj dve zaposleni osebi,
- najmanj eno posebno vozilo za prevoz pokojnikov, ki se uporablja izključno v te namene,
- primerni prostori za poslovanje s strankami,
- ustrezen prostor za oskrbo pokojnikov,
- najmanj en hladilni prostor za pokojnika,
- najmanj eno transportno krsto,
- zagotovitev ustrezne zaščite zaposlenih v zvezi s higienskimi in zaščitnimi postopki pri ravnanju s pokojniki,
- Izjavo o zagotavljanju o zagotavljanju osnovnega pogreba v skladu s 16. členom ZPPDej.

Zaradi nezainteresiranosti prevzema pogrebne dejavnosti okoliških izvajalcev je bil z občinsko opravo in JP Komunala Cerknica sklican urgenten sestanek, kjer se je dogovorilo, da se kontaktira samostojnega podjetnika Roberta Novaka, s sedežem v Reber 2a, 8360 Žužemberk. Njegovi predstavniki so izkazali interes za prevzem izvajanja pogrebne dejavnosti v občini Loška dolina, poleg tega razpolagajo tudi z lastno hladilnico.

S ponudnikom je bila zato sklenjena pogodba za nedoločen čas št. U 8-50000/2023, kjer je bilo dogovorjeno, da ponudnik s pogrebno dejavnostjo v občini Loška dolina začne s 1. 3. 2023. V pogodbi se je izvajalec tudi zavezal, da JP Komunala Cerknica posreduje vse podatke o izvedenih pogrebi, da lahko JP Komunala Cerknica nemoteno zagotavlja vodenje katastra grobov v občini Loška dolina. V dogovoru so hkrati določene tudi ostale obveznosti izvajalca (Novak s.p.) in naročnika (JP Komunala Cerknica).

Ker je z novim zakonom ZPPDej pogrebna dejavnost postala tržna dejavnost, Sklep občine Loška dolina o potrditvi cen pogrebnih in pokopaliških storitev ne velja več. V primeru, če bi naročnik želel drug pogrebni zavod, ga skladno z zakonodajo lahko prosto izbere. Izvajalec Robert Novak s.p. stroške pogreba neposredno zaračuna naročniku, vendar cenik pogrebnih storitev ni nikjer javno dostopen. V 16. členu ZPPDej pa je navedeno, da mora biti cenik pogrebnih storitev občanom na voljo na vidnem mestu. Cenik pokopaliških storitev pa je javno dostopen na spletni strani JP Komunala Cerknica (<https://www.komunala-cerknica.si/ceniki/>), kjer je določena cena najemnine grobnega prostora in uporaba mrliške vežice.

V ZPPDej je v 5. in 8. členu določeno, da mora pri izvajanju pogrebne dejavnosti občinska gospodarska javna služba zagotavljati 24-urno dežurno službo. Direktor JP Komunale Cerknica je izpostavil ta problem, saj dežurna služba v občini Loška dolina ni zagotovljena, ker se pogrebna dejavnost še ne izvaja skladno z veljavno zakonodajo.

JP Komunala Cerknica v občini Loška dolina opravlja tudi pokopališko dejavnost, ki zajema upravljanje in urejanje petih pokopališč v naši občini (Babno Polje, Dane, Lož, Podcerkev, Viševek).

Upravljanje pokopališč obsega zagotavljanje urejenosti pokopališča, izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja, oddajo grobov v najem, vodenje evidenc ter izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč. JP Komunala Cerknica ima urejene katastre in izrise

pokopališč ter številčenje grobov, hkrati pa vodi trajno evidenco o pokojnikih in evidenco najemnikov grobov. Na pokopališčih v občini Loška dolina je skupaj 1.046 najemnih grobnih prostorov, ki so z najemniki urejeni z medsebojnimi pogodbami o najemu. Enkrat letno se najemnikom zaračuna tudi grobnina. Pobrana grobnina pa ne pokriva stroškov vzdrževalnih del (po Letnem poročilu JP Komunala Cerknica). V letu 2022 je bilo izdanih tudi 11 soglasij k postavitvi novega ali obnovi starega spomenika na območju pokopališč v Loški dolini.

Urejanje pokopališč zajema zgraditev ali razširitev obstoječih pokopališč, zgraditev pokopaliških objektov ter druge infrastrukture na pokopališčih in opustitev pokopališča. Zato je po 37. členu ZPPDej zadolžena občina, ki mora določiti zadostne površine v svojih prostorskih aktih in zagotoviti sredstva za razširitev/opustitev pokopališč. V letu 2022 je bilo v naši občini 47 pokopov, od tega 46 žarnih in en klasičen. Glede na trend povečanja žarnih pokopov bi bilo smiselno razmisliti, da občina v svojih prostorskih aktih vključi načrtovanje talnih ali zidnih žarnih niš. O prostoru za raztros pepela na enem od pokopališč v naši občini pa je občinska uprava že razmišljala (po razložitvi v proračunu 2022). Glede pokopaliških objektov, sta v občini Loška dolina dve mrliški vežici (Babno Polje ali Viševek). V letu 2022 je bila mrliška vežica uporabljena 25-krat, kar predstavlja 53% vseh pokopov. Občina Loška dolina o novih investicijah gradnje mrliških vežic ne razmišlja. V letu 2022 je izvajala vzdrževalna dela na pokopališču v Ložu in Podcerkvi. V Ložu je obnovila pokopališki zid, v Podcerkvi pa tlakovala del poti.

ZPPDej opredeljuje tudi pokope izven pokopališč. V občini Loška dolina imamo dva obeležja izven pokopališč, in sicer vojno grobišče na Ulaki in na Županovem lazcu. Ker gre za grobišča žrtev vojne, to pokriva Zakon o vojnih grobiščih (ZVG). Pet vojnih grobišč je evidentiranih tudi na vseh petih pokopališčih v občini. Po 31. členu ZVG je za ta vojna grobišča dolžna skrbeti država oz. lokalna skupnost, ki mora skladno z zakonodajo zagotoviti sredstva za vzdrževanje. V letu 2020/21 je občina investirala 10.000 € za obnovo spomenika na Ulaki, v letu 2023 pa planira obnoviti spomenik in grobnico na Županovem lazcu. Vsa ta dela izvaja ob upoštevanju kulturnovarstvenih pogojev Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (33. člen ZVG). Ostala obeležja (npr. Cinkovec, Sveta Ana, Otrobovec..) niso registrirana na UE Cerknica, zato za njih skrbi Združenje borcev za vrednote NOB, KO Loška dolina.

Župan občine Loška dolina je v odzivnem poročilu podal pojasnila na posamezne ugotovitve, kot sledi:

»Strinjamo se z osnutkom poročila o izvedbi nadzora, tudi s sklepnim delom. Ob nastopu mandata smo naleteli na zatečeno stanje, katerega smo skupaj z JPK Cerknica urgentno reševali (kot je že obrazloženo v poročilu). Ker odlok ni usklajen z zakonodajo, sem zaposleni v OU ga. Daliborki Radovanović Jenc že v začetku leta 2023 naložil, da mora pripraviti usklajen odlok, da ga čim prej damo v potrditev na Občinski svet. Odlok je bil že skoraj pripravljen, ko nas je na eni od skupščin JPK Cerknica župan Občine Cerknica g. Marko Rupar seznanil, da so se odločili, da se bo za njih tako pogrebno kot pokopališko dejavnost izvajalo v celoti preko koncesionarja, saj je trenutno JPK Cerknica samo vmesni, nepotrebni člen v verigi pri zagotavljanju teh storitev. Poleg tega pa nimajo ustreznega osebja, ki bi to izvajali. Po pogovoru, sva se glede tega strinjala tudi s pooblaščenecem g. Stanislavom Sterletom ter da ni gospodarno, ne rentabilno, da bi to opravljala JPK Cerknica samo za eno Občino. Za pripravo tega novega odloka smo zaprosili SOU oz. direktorico go. Nevo Šibenik 11. julija 2023. Naredili

smo okvirni plan ter aktivnosti (ki so realno izvedljive), po katerem naj bi koncesionar začel z izvajanjem pogrebne in pokopališke dejavnosti.

Okvirni terminski plan od priprave do sprejema Odloka o pokopališkem redu, s katerim bi Občina Loška dolina določila opravljanje 24-urne dežurne službe in pogrebne ter pokopališke dejavnosti z dajanjem koncesije, bi bil naslednji:

1. Priprava osnutka Odloka o pokopališkem redu v občini Loška dolina –SOU avgust 2023
2. Odlok o pokopališkem redu – 1. obravnava – september 2023
3. Odlok o pokopališkem redu – 2. obravnava – november 2023
4. Skrajni datum sprejema odloka – december 2023
5. Začetek veljavnosti odloka – 1.1.2024

Po sprejemu Odloka o pokopališkem redu na občinskem svetu, v katerem se določi opravljanje teh dejavnosti z dajanjem koncesije, mora občina sprejeti še koncesijski akt (odlok). S tem aktom se določi predmet in pogoje opravljanja gospodarske javne službe za posamezno koncesijo in uredi postopek za podelitev koncesije.

6. Začetek opravljanja koncesije za pogrebno in pokopališko dejavnost – 1.1.2025«

SKLEPNI DEL

Nadzorni odbor je izvedel nadzor nad pogrebno dejavnostjo pri JP Komunala Cerknica, nadzor nad pokopališko dejavnostjo pa na Občini Loška dolina. Oba nadzorovana organa, JP Komunala Cerknica in Občina Loška dolina, sta podala zaključno in temeljno ugotovitev, da lokalni pravni akti niso usklajeni s trenutno veljavnim krovnim Zakonom o pogrebni in pokopališki dejavnosti. Občina Loška dolina je v odzivnem poročilu navedla, da **»Strinjamo se z osnutkom poročila o izvedbi nadzora, tudi s sklepnim delom«** in ni podala pripomb na ugotovitve nadzornega odbora.

Nadzorni odbor je na podlagi osnutka poročila v predmetni zadevi in odgovora nadzorovanega organa v skladu s 13. členom Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Ur. l. RS 23/09) in 22. členom Poslovnika Nadzornega odbora Občine Loška dolina (Uradno glasilo občine Loška dolina, Obrh (67/2011) sprejel naslednja priporočila:

Priporočilo št. 1:

Občina Loška dolina naj spremlja spremembe in dopolnitve zakonodaje sprejete na državnem nivoju in svoje podzakonske akte ažurno prilagaja trenutno veljavnim aktom.

Priporočilo št. 2:

Občina Loška dolina mora čimprej uskladiti pravne podlage in lokalne odloke s trenutno veljavno zakonodajo (ZPPDej), ki opredeljuje izvajanje javne službe pokopališke in pogrebne dejavnosti v občini.

Če je mogoče, naj občina postopke sprejemanja Odloka o pokopališkem redu in Koncesijskega odloka, vodi vzporedno, da se zatečeno stanje v občini čim prej odpravi.

Priporočilo št. 3:

V koncesijski pogodbi z izbranim izvajalcem pogrebnih storitev mora Občina Loška dolina zagotoviti 24-urno dežurno službo in hkrati občanom omogočiti javno dostopen cenik pogrebnih storitev.

Priporočilo št. 4:

Občina Loška dolina naj v svojih prostorskih aktih vključi možnost izgradnje žarnih niš in/ali parcel za raztros pepela.

Župan Občine Loška dolina mora upoštevati priporočila Nadzornega odbora v skladu s 45. členom Statuta Občine Loška dolina ter **v roku 30 dni** v skladu s 15. členom Pravilnika o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine (Ur.l. RS 23/09) poročati odboru o njihovem izvajanju oziroma o razlogih, če priporočil in predlogov ne bo upošteval.

NADZORNI ODBOR:

1. Boris Sterle
2. Metka Ravšelj
3. Gorazd Cimprič
4. Marjetka Troha

Nadzorni odbor

predsednica

Suzana Bayec k.f.

